

Tabulka 2-48: Typologie sledovaných zemí vzhledem ke kompozitnímu ukazateli kategorie „Socioekonomické předpoklady domácího prostředí žáka“

Typ	Země
Vysoké předpoklady	Kanada, Norsko
Vyšší předpoklady	Austrálie, Dánsko, Finsko, Švédsko, USA, Velká Británie – Anglie
Nižší předpoklady	Irsko, Německo, Nový Zéland, Slovinsko
Nízké předpoklady	Česká republika, Rakousko, Slovensko, Polsko

Pozn.: Hraniční hodnoty jednotlivých typů zemí stanoveny jako hodnoty aritmetického průměru a násobků směrodatné odchylky hodnot kompozitního ukazatele všech sledovaných zemí s tím, že:

- součet průměru a směrodatné odchylky odpovídá hranici vysoké a vyšší kvality,
- průměr odpovídá hranici vyšší a nižší kvality,
- rozdíl průměru a směrodatné odchylky odpovídá hranici nižší a nízké kvality.

Zdroj: podle OECD – základní indikátory, databáze PISA 2009, Mullis et al. (2012a), Mullis et al. (2012b)

• Kvalita předpokladů čtenářské gramotnosti

Kompozitní ukazatel kategorie „Kvalita předpokladů čtenářské gramotnosti“ je tvořen dvanácti indikátory v souladu s tabulkou 2-25, přičemž všem indikátorům je přiřazena stejná váha. Obrázek 2-46 znázorňuje pořadí sledovaných zemí vzhledem k takto utvořenému kompozitnímu ukazateli. Tabulka 2-49 pak představuje typologii hodnocených zemí ve vztahu ke kvalitě předpokladů čtenářské gramotnosti s tím, že vymezuje čtyři typy zemí v souladu s metodikou formulovanou v úvodu kapitoly 2.3:

- země s vysokou či vyšší kvalitou předpokladů čtenářské gramotnosti jsou charakteristické nižším vnímáním problémů spojených s nedostatkem kvalifikovaných učitelů a vybaveností faktorů učení, včetně literatury, v domácím prostředí žáků, rozšířeným vnímáním čtení jako koníčka a zábavy, vysokou časovou dotací výuky jazyka, vysokou mírou zaujetí žáka pro předmět a vyšší účastí žáků na rozšiřujících hodinách jazyka,
- země s nízkou či nižší kvalitou předpokladů čtenářské gramotnosti jsou charakteristické vyšším vnímáním problémů spojených s nedostatkem kvalifikovaných učitelů a vybaveností faktorů učení, včetně literatury, v domácím prostředí žáků, méně rozšířeným vnímáním čtení jako koníčka a zábavy, nižší časovou dotací výuky jazyka, nízkou mírou zaujetí žáka pro předmět a nižší účastí žáků na rozšiřujících hodinách jazyka.

Česká republika se v tomto ohledu řadí mezi země s relativně vyšší kvalitou předpokladů čtenářské gramotnosti.